

UNIVERZITET CRNE GORE
FAKULTET POLITIČKIH NAUKA

Politički sistem Evropske unije

Doc. dr Ivan Vuković

Pravni sistem EU

- Sud pravde EU (“Court of Justice of the European Union”)
  - Sud pravde (“Court of Justice”)
  - Opšti sud (“General Court”)
  - Specijalizovani sudovi (čl. 19)
- Izvori prava EU
  - Primarni (osnivački i ugovori o pristupanju, opšta pravna načela, međunarodni sporazumi)
  - Sekundarni (pravni akti koje donose institucije EU)
  - Presude Suda pravde EU
- Sud pravde osnovan Pariskim ugovorom
- Obezbjeduje poštovanje prava prilikom tumačenja i primjene ugovora (najviša sudska instanca EU)
- Sjedište u Luksemburgu

COUR DE JUSTICE
DE L'UNION
EUROPÉENNE

Pravni sistem EU

- Funkcija ustavnog (tumačenje pravnih normi) i upravnog suda (kontrola zakonitosti)
  - Savjetodavna i nadležnost u sporovima po osnovu direktne tužbe (spor okončava na Sudu) i u postupku donošenja odluke o prethodnom pitanju (spor pred nacionalnim sudom)
    - Odlučuje o tužbama koje podnese država-članica, institucija, fizičko ili pravno lice / neposredna nadležnost (razlika u odnosu na Međunarodni sud pravde UN-a)
    - Ne moraju se prethodno iscrpiti domaći pravni lijekovi (razlika u odnosu na Evropski sud za ljudska prava Savjeta Europe)
  - Tužbe protiv države-članice, za poništenje akta EU, zbog propusta
  - U toku prethodnog postupka, na zahtjev sudova država članica, odlučuje o tumačenju prava Unije ili o valjanosti akata koje su usvojile institucije EU ("mišljenje u prethodnom postupku")
  - Odlučuje o drugim slučajevima predviđenim ugovorima

Pravni sistem EU

- Sud pravde – 27 sudija, 6 godina s mogućnošću reizbora
  - Zasijeda u četiri formata (tri, pet, 13 sudija i puni sastav)
  - Pomažu im Generalni advokati (devet) nepristrasnim mišljenjima u vezi s predmetima
- Opšti sud (prethodno Sud prve instance, osnovan 1989.)
  - Takođe 27 sudija, zasijeda jedan, tri ili pet sudija
  - Tužbe za naknadu štete, poništaj, žalbeni postupak (u postupcima protiv Službeničkog tribunala)
- Službenički tribunal, osnovan 2005.
  - Sedam sudija koje bira Savjet
  - Sporovi EU i njenih službenika

